

ZARZĄDZENIE Nr 128/2022

Wójta Gminy Czarny Bór

z dnia 30 grudnia 2022 roku

**w sprawie zatwierdzenia planu audytu wewnętrznego w Urzędzie Gminy Czarny Bór
na 2023 rok, obejmującego swym zakresem również jednostki organizacyjne
Gminy Czarny Bór**

Na podstawie art. 283 ust. 1 w związku z ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1634 z późn. zm.) w związku z art. 33 ust. 3 i ust. 5 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (j.t. Dz. U. z 2022r. poz. 559 z późn. zm.) oraz Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 września 2015 r. w sprawie audytu wewnętrznego oraz informacji o pracy i wynikach tego audytu (Dz. U. z 2018r. poz. 506), zarządza się co następuje:

§ 1

Zatwierdzam plan audytu wewnętrznego w Urzędzie Gminy Czarny Bór na rok 2023, obejmujący swym zakresem również jednostki organizacyjne gminy Czarny Bór, stanowiący załącznik do zarządzenia.

§ 2

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania, z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 2023 r.

Wójt Gminy Czarny Bór

/ - /

Adam Górecki

PLAN AUDYTU WEWNĘTRZNEGO GMINY CZARNY BÓR NA 2023 ROK

1. Informacje istotne dla przeprowadzenia audytu wewnętrznego (audyt zlecony).

1.	Nazwa jednostki, w której zatrudniony jest audytor wewnętrzny	Gmina Czarny Bór
2.	Wykaz jednostek, w których audytor wewnętrzny prowadzi audyt wewnętrzny	Urząd Gminy Czarny Bór oraz jednostki organizacyjne Gminy: 1. Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnym Borze, 2. Biblioteka + Centrum Kultury w Czarnym Borze, 3. Gminny Zespół Szkolno-Przedszkolny w Czarnym Borze
3.	Liczba osób zatrudnionych na stanowisku audytora wewnętrznego	Usługa zlecona
4.	Inne informacje istotne dla przeprowadzenia audytu wewnętrznego, uwzględniające specyfikę jednostki	W Urzędzie Gminy funkcjonują komórki organizacyjne odpowiedzialne za wydzielone merytorycznie sprawy oraz samodzielne stanowiska pracy.
5.	Zadania jednostki	Gmina Czarny Bór wykonuje zadania określone ustawą z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2022r. poz.559 ze zm.) wykorzystując Urząd Gminy oraz pozostałe jednostki organizacyjne wymienione w pkt. 2 niniejszego planu. Zadania Gminy są również wykonywane na podstawie umów zawartych z innymi podmiotami, w tym z organizacjami pozarządowymi. Urząd Gminy w Czarnym Borze stanowi jednostkę pomocniczą Wójta oraz Rady Gminy. Podstawowym celem funkcjonowania Gminy jest zaspokajanie zbiorowych potrzeb społeczności lokalnej. Celem Gminy, jako jednostki samorządu terytorialnego oraz jednostki sektora finansów publicznych jest: • wykonywanie obowiązków nałożonych na samorząd przez system prawny, • stałe podnoszenie jakości dostarczanych usług, • efektywne gromadzenie środków publicznych, • efektywne wykorzystanie zasobów i wydatkowanie środków, • dbałość i staranność w gospodarowaniu mieniem i infrastrukturą publiczną, • przejrzystość i jawność zapewniająca pełny dostęp mieszkańców do informacji, • dbałość o dobrą reputację i pozytywną ocenę pracy przez społeczność lokalną. Kierownikiem Urzędu Gminy jest Wójt. Wójt wykonuje zadania przy pomocy Zastępcy Wójta, Sekretarza, Skarbnika, kierowników referatów, samodzielnych stanowisk pracy. Wójt zapewnia sprawne realizowanie zadań gminy oraz stanowi zaplecze merytoryczne i organizacyjne dla Rady Gminy. Gmina Czarny Bór wykonuje w szczególności zadania: • własne, • zlecone, • publiczne powierzone gminie. Zadania własne dotyczą spraw: 1. ładu przestrzennego, gospodarki nieruchomościami, ochrony środowiska i przyrody oraz gospodarki wodnej,

		2. gminnych dróg, ulic, mostów, placów oraz organizacji ruchu drogowego, 3. wodociągów i zaopatrzenia w wodę, kanalizacji, usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych, utrzymania czystości i porządku oraz urządzeń sanitarnych, wysypisk i unieszkodliwiania odpadów komunalnych, zaopatrzenia w energię elektryczną i ciepłą oraz gaz, 4. lokalnego transportu zbiorowego, 5. ochrony zdrowia, 6. pomocy społecznej, 7. gminnego budownictwa mieszkaniowego, 8. edukacji publicznej, 9. kultury, w tym bibliotek gminnych i innych placówek upowszechniania kultury, 10. kultury fizycznej i turystyki, w tym terenów rekreacyjnych i urządzeń sportowych, 11. targowisk i hal targowych, 12. zieleni gminnej i zadrzewień, 13. porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli oraz ochrony przeciwpożarowej i przeciwpowodziowej, w tym wyposażenia i utrzymania gminnego magazynu przeciwpowodziowego, 14. utrzymania gminnych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz obiektów administracyjnych, 15. polityki prorodzinnej, w tym zapewnienia kobietom w ciąży opieki socjalnej, medycznej i prawnej, 16. wspierania i upowszechniania idei samorządowej, 17. promocji Gminy, 18. współpracy z organizacjami pozarządowymi, współpracy ze społecznościami lokalnymi i regionalnymi innych państw.
--	--	---

2. Analiza obszarów ryzyka

2.1. Charakterystyka obszaru poddawanego audytowi wewnętrznemu

Zgodnie z ustawą o finansach publicznych obszar poddawany audytowi wewnętrznemu będzie podlegał ocenie adekwatności, efektywności i skuteczności systemów zarządzania i kontroli, w tym kontroli finansowej. Ocena będzie obejmowała zgodność prowadzonej działalności z przepisami prawa oraz obowiązującymi w jednostce audytowanej procedurami wewnętrznymi, dotyczącymi w szczególności efektywności i gospodarności podejmowanych działań w zakresie systemów zarządzania i kontroli, a także wiarygodności sprawozdania finansowego oraz sprawozdania z wykonania budżetu. W celu przeprowadzenia analizy obszarów ryzyka zidentyfikowano wszystkie możliwe zadania audytowe oraz określono jednostki organizacyjne odpowiedzialne za prawidłowy przebieg danego procesu (wykonano Ocenę Potrzeb Audytu).

Podczas identyfikacji obszarów ryzyka uwzględniono takie kryteria jak:

1. cele i zadania komórek organizacyjnych (referatów),
2. przepisy prawne dotyczące działania komórek organizacyjnych,
3. wyniki wcześniej przeprowadzonych audytów lub kontroli,
4. wyniki wcześniej dokonywanych ocen adekwatności, efektywności i skuteczności systemów kontroli, w tym kontroli finansowej,
5. wewnętrzne i zewnętrzne czynniki ryzyka mające wpływ na realizację celów komórek organizacyjnych

oraz samodzielnych stanowisk pracy,

6. liczbę, rodzaj i wielkość dokonywanych operacji finansowych,
7. możliwość dysponowania przez Urząd lub jednostki organizacyjne Gminy środkami pochodzącymi ze źródeł zagranicznych, w tym środkami pomocowymi i strukturalnymi Unii Europejskiej, ze szczególnym uwzględnieniem wymogów dawcy,
8. liczbę i kwalifikacje pracowników komórek organizacyjnych Urzędu lub jednostek organizacyjnych Gminy, jak również przedstawione przez nich uwagi i spostrzeżenia,
9. działania komórek organizacyjnych, które mogą wpływać na opinię publiczną,
10. sprawozdania finansowe oraz sprawozdania z wykonania budżetu.

Zakres działalności, jaki poddawany jest audytowi wewnętrznemu to całość działań wykonywanych przez jednostki organizacyjne, gminne osoby prawne oraz procedury, które koordynowane i nadzorowane są przez odpowiednie referaty, samodzielne stanowiska pracy. Służba społeczności lokalnej jest podstawowym celem działania administracji samorządowej.

Służba ta powinna być wykonywana przede wszystkim w zakresie:

- wyznaczonym przez ogólnie obowiązujące normy prawne,
- zgodnym z możliwościami finansowymi przy maksymalnym wykorzystaniu środków zewnętrznych,
- przy zapewnieniu celowego i efektywnego wykorzystania środków, którego celem jest ciągły rozwój Gminy.

Najważniejsze źródła zagrożeń dla realizacji celów można określić jako:

- działanie niezgodne z prawem - należy przez to rozumieć sytuację, gdy administracja nie wywiązuje się ze swoich prawem nałożonych obowiązków wobec państwa i wspólnoty;
- niewiarygodne dane finansowe - czyli sytuacja, gdy prowadzona rachunkowość nie spełnia efektywnego zarządzania lub prezentuje dane niezgodne ze stanem faktycznym wynikających z zarejestrowanych zdarzeń gospodarczych;
- nieefektywność, marnotrawstwo środków - to jest sytuacja, w której administracja nie opracowała kryteriów dla oceny celowości i narzędzi do badań efektywności i gospodarności w gromadzeniu i wydatkowaniu środków i nie prowadzi takich badań;
- nieprzejrzystość, podatność na korupcję - należy przez to rozumieć sytuację, gdy sposób działania, procedury stosowane nie są dostatecznie przejrzyste i zabezpieczone przed naciskami korupcyjnymi, zagrożona jest legalność działań.
- niezadowolenie mieszkańców (klientów) - ma miejsce wówczas, gdy administracja nie bada opinii mieszkańców podczas planowania zadań i wyznaczania celów, ani nie gromadzi ocen mieszkańców (klientów) dotyczących sposobu dostarczania usług, aby w ten sposób w miarę możliwości dostosować swoje funkcjonowanie do oczekiwań mieszkańców (klientów). Pomimo wykonywania swoich prawem określonych obowiązków, administracja służy wspólnocie w sposób niezgodny z wolą mieszkańców i usługobiorców.

Na podstawie wcześniejszych ustaleń wyznaczono obszary audytu wewnętrznego, czyli obszary działania Gminy Czarny Bór oraz gminnych jednostek organizacyjnych, wyodrębnione ze względu na przedmiot działalności i zaangażowane zasoby, w obrębie których audytor wyodrębnił obszary ryzyka do

przeprowadzenia zadań. Obszary ryzyka to procesy, zjawiska lub problemy wymagające przeprowadzenia audytu. W ramach każdego z obszarów ryzyka wyodrębniono potencjalne obiekty audytu wewnętrznego.

Na potrzeby niniejszego planu, obszary ryzyka sprecyzowano jako zgrupowanie poszczególnych czynności i zadań Gminy Czarny Bór w zintegrowane dziedziny, charakteryzujące się podobnym kształtem, zakresem i wielkością oddziałujących na nie czynników ryzyka. W oparciu o zadania Gminy wynikające z ustaw, a także Statutu Gminy Czarny Bór oraz Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Gminy Czarny Bór dokonano wyboru obszarów audytu.

Na potrzeby niniejszego planu audytu na rok 2023, opartego o analizę ryzyka w Gminie Czarny Bór wybranym obszarom audytu przypisano następujące potencjalne obszary ryzyka (ujęte w tabeli):

ANALIZA RYZYKA	
Nr	Obszary ryzyka
1	2
Obszar audytu: Budżet Gminy	
1.	Opracowanie budżetu i jego zmian – bilans otwarcia budżetu Gminy na 2023 r.
2.	Wykonanie budżetu
3.	Gospodarka finansowa jednostek organizacyjnych: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnym Borze
4.	Gospodarka finansowa jednostek organizacyjnych: Gminny Zespół Szkolno- Przedszkolny w Czarnym Borze
5.	Dochody i wydatki bieżące
6.	Wydatki inwestycyjne Gminy Czarny Bór
7.	Kredyty i pożyczki
Obszar audytu: Podatki i opłaty	
8.	Naliczanie podatku od nieruchomości
9.	Podatek od środków transportu
10.	Pozostałe podatki lokalne (rolny, leśny, od psów)
11.	Opłaty skarbowe, administracyjne i pozostałe
12.	Opłata targowa
Obszar audytu: Wydatki Gminy	
13.	Finansowanie zadań z wydatków bieżących
14.	Dotacje dla jednostek spoza sektora finansów publicznych
Obszar audytu: Fundusze celowe	
15.	Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych
Obszar audytu: Zewnętrzne środki pomocowe	
16.	Pozyskiwanie dofinansowania ze środków zewnętrznych
17.	Realizacja zadań finansowanych ze środków zewnętrznych
Obszar audytu: Rachunkowość	
18.	Dokumentacja zasad (polityki) rachunkowości
19.	Prowadzenie ksiąg rachunkowych
20.	Inwentaryzacja
21.	Gospodarka kasowa
22.	Sprawozdawczość budżetowa oraz finansowa
Obszar audytu: Zamówienia publiczne	
23.	Udzielanie zamówień publicznych o wartości powyżej 130.000 zł.

24.	Udzielanie zamówień publicznych o wartości do 130.000 zł.
25.	Realizacja zamówień publicznych
Obszar audytu: Mienie komunalne	
26.	Ewidencja majątku i regulacja stanów prawnych nieruchomości
27.	Dochody z mienia
28.	Koszty utrzymania mienia
Obszar audytu: Gospodarka nieruchomościami	
29.	Dzierżawa, najem i sprzedaż lokali użytkowych
30.	Dzierżawa gruntu
31.	Najem lokali mieszkalnych
32.	Użytkowanie wieczyste, trwałe zarząd
33.	Nabywanie, wykup i sprzedaż nieruchomości gminnego zasobu
Obszar audytu: Zagospodarowanie przestrzenne	
34.	Ustalanie warunków zabudowy i zagospodarowania terenu
35.	Planowanie przestrzenne
Obszar audytu: Gospodarka komunalna	
36.	Utrzymanie i remonty dróg
37.	Gospodarka wodno-ściekowa
38.	Gospodarka odpadami i ochrona środowiska
39.	Utrzymanie czystości i porządku w Gminie
Obszar audytu: Usługi administracyjne	
40.	Usługi związane z ewidencją działalności gospodarczej
41.	Wydawanie koncesji na sprzedaż alkoholu
42.	Wydawanie dowodów osobistych
43.	Usługi ewidencji ludności
Obszar audytu: Oświata	
44.	Dochody oświatowych jednostek budżetowych
45.	Zadania inwestycyjne w placówkach oświatowych
Obszar audytu: Kultura	
46.	Realizacja zadań własnych przez instytucje kultury, dla których Gmina jest organizatorem
Obszar audytu: Promocja	
47.	Działania w zakresie promocji Gminy
Obszar audytu: Sport i rekreacja	
48.	Zarządzanie gminnymi obiektami sportowymi
49.	Ustalanie odpłatności za świadczone usługi
50.	Dotacje celowe dla organizacji pozarządowych
Obszar audytu: Pomoc społeczna	
51.	Prawidłowość ustalania świadczeń przez OPS ze szczególnym uwzględnieniem umorzeń
52.	Inne świadczenia pieniężne dla klientów OPS
Obszar audytu: Zarządzanie Urzędem	
53.	Nadzór nad dokumentami i zapisami
54.	Prawidłowość rozliczeń oraz ewidencji obrotu gotówkowego w Urzędzie Gminy Czarny Bór
55.	Ochrona informacji niejawnych
56.	Zarządzanie zasobami ludzkimi
57.	Kadry i place
58.	Gospodarka środkami trwałymi i materiałami

Obszar audytu: Obieg informacji	
59.	Komunikacja zewnętrzna (w tym BIP)
60.	Komunikacja wewnętrzna i obieg dokumentów
Obszar audytu: Bezpieczeństwo publiczne	
61.	Zarządzanie kryzysowe
62.	Służby odpowiedzialne za utrzymanie porządku publicznego
Obszar audytu: Opieka zdrowotna	
63.	Program przeciwdziałania alkoholizmowi
Obszar audytu: Systemy IT	
64.	Zakres i jakość wsparcia działalności i obsługi przez systemy IT
65.	Bezpieczeństwo informacji - ochrona danych osobowych
66.	Archiwizacja i ochrona danych na nośnikach elektronicznych
Obszar audytu: Kontrola zarządcza	
67.	Stan wdrożenia kontroli zarządczej w Gminie

2.2. Metody analizy ryzyka

W trakcie wykonywania analizy ryzyka posługiwano się pojęciami, których definicje zamieszczono poniżej:

Analiza ryzyka - metoda oceny podatności obszaru (systemu, procesu) na czynniki ryzyka,

Czynniki ryzyka - zdarzenia, działania, zaniechania działań, które mogą spowodować wystąpienie ryzyka,

Kategorie ryzyka - pogrupowane w ograniczoną liczbę kategorii czynniki ryzyka,

Waga ryzyka - wpływ danego czynnika ryzyka (lub danej kategorii czynników ryzyka) na badany obszar (system, proces) wyrażony poprzez przypisanie temu czynnikowi relatywnej wagi,

Właściciel ryzyka - osoba lub referat/jednostka organizacyjna odpowiedzialna za przygotowanie planów działań ograniczających prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka jak również działań zmieniających potencjalną stratę w przypadku zmaterializowania się ryzyka.

Ryzykiem nazywamy możliwość wystąpienia dowolnego zdarzenia, działanie lub brak działania, którego skutkiem może być:

- szkoda w majątku lub wizerunku danej jednostki,
- brak osiągnięcia wyznaczonych celów i zadań,
- utrata „szansy”- nie wykorzystanie możliwości, osiągnięcie mniej niż było możliwe,
- brak gospodarności.

Ocena ryzyka została przeprowadzona przy pomocy metody matematycznej z wykorzystaniem arkuszy kalkulacyjnych. Audyt wewnętrzny zostanie rozpoczęty od zadań dla których oszacowane ryzyko jest największe.

Aby poprawnie przeprowadzić ocenę ryzyka, pozwalającą uszeregować obszary ryzyka pod względem ich ważności (wielkości zagrożenia dla działania referatu/jednostki organizacyjnej) przeprowadzono analizę ryzyka dla każdego zidentyfikowanego obszaru, w oparciu o czynniki ryzyka, dla których ustalono, w skali 4-stopniowej, wpływ na funkcjonowanie systemu (określonego obszaru audytu). Czynniki ryzyka zostały pogrupowane w ograniczoną liczbę kategorii ryzyk.

Opis kategorii ryzyk:

1. **Materialność/Istotność** - sytuacja finansowa jednostki, dochody i wydatki w skali roku, wielkość prowadzonych inwestycji, możliwość dysponowania przez jednostkę środkami pochodzącymi ze źródeł zagranicznych, zmiany w systemie księgowania, częste zmiany pracowników odpowiedzialnych za sprawozdania finansowe i budżetowe,
2. **Jakość zarządzania** - jakość kadry i struktura wewnętrzna, kwalifikacje pracowników i kadry kierowniczej, zakresy obowiązków, zarządzanie zasobami ludzkimi, system przepływu informacji, postawa etyczna pracowników oraz ich nastawienie i motywacja do realizacji zadań,
3. **Kontrola wewnętrzna** - jakość funkcjonowania kontroli wewnętrznej, stosowanie pisemnych procedur, podział obowiązków, autoryzacja oraz sprawowanie nadzoru,
4. **Czynniki zewnętrzne** - częsta zmiana przepisów, zmiana sytuacji gospodarczej, inflacja, stopy procentowe, oczekiwania społeczne, poziom satysfakcji klientów,
5. **Operacyjne czynniki ryzyka** - wielkość operacji finansowych, presja czasowa wykonania zadań, wykonywanie nowych, skomplikowanych zadań, doświadczenie zawodowe pracowników, jakość i bezpieczeństwo systemu informatycznego.

Dla każdej z wybranych kategorii ryzyka ustalono wagi, czyli znaczenie danej kategorii ryzyka. Wagi winny być znormalizowane, tj. suma wag winna wynosić 1,00 lub 100%. Wybrane kategorie ryzyka powinny mieć przynajmniej 10% (0,10) wpływ na jednostkę badaną. Wagi dla poszczególnych kategorii ustalone są przez audytora na podstawie profesjonalnego osądu.

Iloczyn wartości wagi danej kategorii i wartości natężenia (wartość skali) przypisanego tej kategorii ryzyka, to ważona wartość ryzyka. Suma ważonych wartości ryzyka to ryzyko dla danej jednostki audytowanej.

Kategorie ryzyka					
Pkt	Materialność/ Istotność	Jakość zarządzania	Kontrola wewnętrzna	Czynniki zewnętrzne	Czynniki operacyjne (złożoność)
1	Brak implikacji finansowych	Bardzo wysoka	Silna	Niski wpływ	Niska złożoność
2	Małe implikacje finansowe	Wysoka	Racjonalna	Umiarkowany	Umiarkowana
3	Duże implikacje finansowe	Umiarkowana	Umiarkowana	Znaczące zmiany	Wysoka
4	Kluczowy system finansowy	Niska	Słaba	Ciągłe zmiany lub nowo wdrażany system	Bardzo wysoka
Waga modelu					
Waga modelu	0,30	0,25	0,15	0,15	0,15

1. Wielkość przepływów finansowych 2. Liczba operacji 3. Ryzyko straty w pojedynczej operacji 4. Poziom kosztów jednostkowych 5. Poziom jakości produktów/usług 6. Ryzyko szkody na wizerunku	1. Jakość kadr 2. Motywacja pracowników 3. Podział obowiązków 4. Delegowanie uprawnień	1. Wnioski z poprzednich audytów i kontroli 2. Podział obowiązków 3. Jakość kadr/systemów 4. Morale/rotacja kadr 5. Istnienie procedur	1. Ilość zmian prawnych i organizacyjnych zachodzących i planowanych w systemie 2. Wrażliwość stron 3. Podatność na naciski	1. Złożoność wymagań regulacji 2. Liczba podsystemów 3. Liczba realizowanych procedur 4. Liczba poziomów działania 5. Jakość kadry
--	---	--	---	--

Audytór wewnętrzny przypisał najwyższe wagi dla kryteriów Materialność/Istotność oraz Jakość zarządzania ze względu na fakt, iż:

- im większa wartość operacji finansowych związanych z badanym obszarem lub obszarów powiązanych, tym większe mogą być konsekwencje finansowe wynikające z wadliwego działania systemu,
- im słabsza jakość zarządzania, tym większe prawdopodobieństwo wystąpienia błędów i nieprawidłowości będących wynikiem spełnienia się ryzyka nieodłącznego. Ryzyko nieodłączne związane jest ze stopniem skomplikowania danego procesu, jego stabilnością, ważnością z punktu widzenia pozostałych obszarów.

Każde zadanie audytowe otrzymało w odniesieniu do każdego wyżej wymienionego kryterium określoną ilość punktów w skali od 1 do 4. Punkty zostały przydzielone w oparciu o profesjonalny osąd audytora, który przygotował plan audytu. W oparciu o przydzielone punkty, w ramach określonych kryteriów i przyjętych wag, wyznaczona została ocena ryzyka kryteriów według następującego wzoru:

$$\text{OCENA RYZYKA WG KRYTERIÓW} = [(WAGA \text{ MATERIALNOŚĆ} \times LICZBA \text{ PUNKTÓW}) + (WAGA \text{ JAKOŚĆ ZARZĄDZ.} \times LICZBA \text{ PUNKTÓW}) + (WAGA \text{ KONTROLA WEWNĘTRZNA} \times LICZBA \text{ PUNKTÓW}) + (WAGA \text{ CZYNNIKI ZEWN.} \times LICZBA \text{ PUNKTÓW}) + (WAGA \text{ CZYNNIKI OPERAC.} \times LICZBA \text{ PUNKTÓW})] \times 100\%$$

Kolejnym etapem analizy ryzyka było uwzględnienie priorytetów nadanych dla każdego zadania audytowego przez Wójta Gminy Czarny Bór, oceniane w 0-40%, gdzie 0% oznacza najniższy, a 40% najwyższy priorytet.

Ostatnim parametrem zawartym w modelu matematycznym jest czas, który upłynął od ostatniego audytu. Przyjęto skalę 0-20%, gdzie 0% oznacza, iż obszar audytu był poddany audytowi lub kontroli w ostatnich dwóch latach, 10% oznacza, że w ciągu ostatnich dwóch lat dany obszar nie był kontrolowany a 20% oznacza, że przez ostatnie 4 lata dany obszar nie był kontrolowany.

Łączna ocena ryzyka dla danego obszaru ryzyka jest szacowana jako średnia oceny według kryteriów oraz łącznej oceny według osądu audytora wewnętrznego i Wójta Gminy Czarny Bór oraz przy uwzględnieniu czynnika czasu.

$$\text{OCENA RYZYKA} = [\text{OCENA RYZYKA WG KRYTERIÓW} + \text{PRIORYTET NADANY PRZEZ KIEROWNICTWO} + \text{OKRES OD OSTNIEGO AUDYTU}]$$

2.3. Wyniki analizy ryzyka

Analiza ryzyka stanowi załącznik do Planu audytu na 2023 rok.

W arkuszu uwzględniono wszystkie wyspecyfikowane wcześniej obszary ryzyka, które zostały oszacowane

zgodnie z algorytmem opisanym powyżej. Jak już zaznaczono wcześniej nie dokonywano podziału obszarów ryzyka z uwzględnieniem jednostek organizacyjnych odpowiedzialnych za realizację zadań (brak kryterium właściciela ryzyka), ale podzielono je ze względu na obszary działalności całej Gminy Czarny Bór.

2.4. Obszary ryzyka zidentyfikowane przez audytora wewnętrznego z określeniem szacowanego poziomu ryzyka w danym obszarze

W wyniku przeprowadzonej analizy zostały określone obszary, w których zostaną przeprowadzone zadania audytowe zapewniające w 2023 roku i latach następnych. Audytem zostaną objęte zadania w obszarach, dla których oszacowano poziom ryzyka o najwyższej wartości.

Ponadto w związku z wejściem w życie z dniem 31 maja 2012 roku Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 12 kwietnia 2012 r. w sprawie Krajowych Ram Interoperacyjności, minimalnych wymagań dla rejestrów publicznych i wymiany informacji w postaci elektronicznej oraz minimalnych wymagań dla systemów teleinformatycznych (t.j. Dz. U. z 2017 r., poz. 2247 późn. zm.), na mocy przepisu § 20 ust. 2 pkt 14 tego aktu kierownictwo podmiotu publicznego, poza wyjątkami przewidzianymi w art. 2 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji podmiotów realizujących zadania publiczne (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 2070 późn. zm.), jest zobowiązane do zapewnienia audytu wewnętrznego w zakresie bezpieczeństwa informacji, nie rzadziej niż raz na rok, uwzględniono w planie zadanie z zakresu bezpieczeństwa informacji.

Najwyższą ocenę ryzyka uzyskały obszary:

- Dzierżawa, najem i sprzedaż lokali użytkowych 57%
- Udzielanie zamówień publicznych o wartości do 130.000 zł.53%

3. Planowane tematy audytu wewnętrznego

3.1. Planowane zadania zapewniające

Na podstawie przeprowadzonej analizy oraz konsultacji z kierownikiem jednostki, audytor dokonał wyboru następujących zadań zapewniających do przeprowadzenia w roku 2023:

L.p.	Temat audytu wewnętrznego	Proponowany termin przeprowadzenia audytu wewnętrznego	Niezbędne zasoby (liczba osobodni)	Obszar ryzyka	Ewentualna potrzeba powołania rzeczoznawcy	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
1.	Dzierżawa, najem i sprzedaż lokali użytkowych	wrzesień - październik 2023 r.	25	Gospodarka komunalna	nie	brak
2.	Bezpieczeństwo informacji –ochrona danych osobowych	listopad-grudzień 2023 r.	25	Systemy IT	nie	brak

4. Planowane obszary, które powinny zostać objęte audytem wewnętrznym po 2023 r.

L.p.	Obszar audytu wewnętrznego	Planowany rok przeprowadzenia	Uwagi
1	2	3	4
1.	Udzielanie zamówień publicznych o wartości do 130.000 zł.	2024	brak
2.	Wykonanie budżetu Gminy	2024	brak

3.	Stan wdrożenia kontroli zarządczej w Gminie	2025	brak
----	---	------	------

Opracowanie na podstawie analizy ryzyka do planu audytu na 2022 r.

5. Planowane czynności doradcze

Wg potrzeb

6. Planowane zadania sprawdzające

Nie przewidziano

7. Informacja na temat cyklu audytu

Przy realizacji dwóch zadań audytowych rocznie cykl audytu dla ww. obszarów i tematów zadań audytowych wynosi 21 lat.

Czarny Bór

.....30.12.2022 r.....
(data)

(-) Zbigniew Bartnik
.....
(podpis Audytora Wewnętrznego)

.....30.12.2022 r.....
(data)

(-) Adam Górecki
.....
(pieczętka i podpis Wójta Gminy Czarny Bór)

ANALIZA RYZYKA		WAGA RYZYKA					OCENA RYZYKA	Priorytet kierownictwa (0-40%)	Data ostatniego audytu (0-20%)	Ocena końcowa
Nr	Obszary ryzyka	Materialność 0,3	Wrażliwość systemu 0,25	Kontrola wewnętrzna 0,15	Stabilność 0,15	Złożoność 0,15	Wg kryteriów			Wg kryteriów [%]
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Obszar audytu: Budżet Gminy										
1.	Opracowanie budżetu i jego zmian – bilans otwarcia budżetu Gminy na 2022 r.	4	2	2	2	2	26%	0%	20%	46%
2.	Wykonanie budżetu	4	3	3	2	3	32%	0%	20%	52%
3.	Gospodarka finansowa jednostek organizacyjnych: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnym Borze	4	3	3	2	3	32%	0%	0%	32%
4.	Gospodarka finansowa jednostek organizacyjnych: Gminny Zespół Szkolno- Przedszkolny w Czarnym Borze	4	3	3	2	3	32%	0%	0%	32%
5.	Dochody i wydatki bieżące	4	1	1	3	3	25%	0%	20%	45%
6.	Wydatki inwestycyjne Gminy Czarny Bór	4	3	3	3	3	33%	0%	10%	43%
7.	Kredyty i pożyczki	4	1	1	3	3	25%	0%	20%	45%
Obszar audytu: Podatki i opłaty										
8.	Naliczanie podatku od nieruchomości	4	1	1	3	3	25%	0%	20%	45%
9.	Podatek od środków transportu	4	1	1	3	3	25%	0%	20%	45%
10.	Pozostałe podatki lokalne (rolny, leśny, od psów)	4	1	1	3	3	25%	0%	20%	45%
11.	Opłaty skarbowe, administracyjne i pozostałe	3	1	1	3	3	22%	0%	20%	42%
12.	Opłata targowa	3	1	1	3	3	22%	0%	20%	42%
Obszar audytu: Wydatki Gminy										
13.	Finansowanie zadań z wydatków bieżących	4	1	1	3	3	25%	0%	20%	45%
14.	Dotacje dla jednostek spoza sektora finansów publicznych	4	1	1	3	3	25%	0%	20%	45%
Obszar audytu: Fundusze celowe										
15.	Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych	2	1	1	2	3	18%	0%	20%	38%

Obszar audytu: Zewnętrzne środki pomocowe										
16.	Pozyskiwanie dofinansowania ze środków zewnętrznych	4	3	1	3	3	30%	0%	20%	50%
17.	Realizacja zadań finansowanych ze środków zewnętrznych	4	2	1	3	3	28%	0%	20%	48%
Obszar audytu: Rachunkowość										
18.	Dokumentacja zasad (polityki) rachunkowości	4	2	2	3	3	30%	0%	20%	50%
19.	Prowadzenie ksiąg rachunkowych	4	2	2	3	3	30%	0%	20%	50%
20.	Inwentaryzacja	3	1	1	2	2	19%	0%	20%	39%
21.	Gospodarka kasowa	4	1	1	2	1	21%	0%	20%	41%
22.	Sprawozdawczość budżetowa oraz finansowa	3	1	1	2	2	19%	0%	20%	39%
Obszar audytu: Zamówienia publiczne										
23.	Udzielanie zamówień publicznych o wartości powyżej 130.000 zł.	4	3	2	3	4	33%	10%	0%	43%
24.	Udzielanie zamówień publicznych o wartości do 130.000 zł.	4	3	2	3	4	33%	0%	20%	53%
25.	Realizacja zamówień publicznych	4	3	2	3	4	33%	0%	0%	33%
Obszar audytu: Mienie komunalne										
26.	Ewidencja majątku i regulacja stanów prawnych nieruchomości	4	1	1	4	3	27%	0%	20%	47%
27.	Dochody z mienia	4	1	1	4	3	27%	0%	20%	47%
28.	Koszty utrzymania mienia	4	1	1	4	4	28%	0%	20%	48%
Obszar audytu: Gospodarka nieruchomościami										
29.	Dzierżawa, najem i sprzedaż lokali użytkowych	4	1	1	4	3	27%	10%	20%	57%
30.	Dzierżawa gruntu	4	1	1	2	2	22%	0%	20%	42%
31.	Najem lokali mieszkalnych	4	1	1	2	2	22%	0%	20%	42%
32.	Użytkowanie wieczyste, trwałe zarząd	4	1	1	2	3	24%	0%	20%	44%
33.	Nabywanie, wykup i sprzedaż nieruchomości gminnego zasobu	4	1	1	2	3	24%	0%	20%	44%
Obszar audytu: Zagospodarowanie przestrzenne										
34.	Ustalanie warunków zabudowy i zagospodarowania terenu	2	2	1	2	3	20%	0%	20%	40%
35.	Planowanie przestrzenne	2	2	1	2	3	20%	0%	20%	40%
Obszar audytu: Gospodarka komunalna										
36.	Utrzymanie i remonty dróg	4	2	1	3	3	28%	10%	0%	38%
37.	Gospodarka wodno-ściekowa	4	1	1	3	3	25%	0%	20%	45%
38.	Gospodarka odpadami i ochrona środowiska	4	1	1	3	3	25%	15%	0%	40%

39.	Utrzymanie czystości i porządku w Gminie	4	1	1	4	3	27%	0%	20%	47%
Obszar audytu: Usługi administracyjne										
40.	Usługi związane z ewidencją działalności gospodarczej	2	1	1	3	3	19%	0%	20%	39%
41.	Wydawanie koncesji na sprzedaż alkoholu	2	1	1	2	1	15%	0%	20%	35%
42.	Wydawanie dowodów osobistych	1	1	1	1	1	10%	0%	20%	30%
43.	Usługi ewidencji ludności	1	1	1	1	1	10%	0%	20%	30%
Obszar audytu: Oświata										
44.	Dochody oświatowych jednostek budżetowych	2	1	1	3	1	16%	0%	10%	26%
45.	Zadania inwestycyjne w placówkach oświatowych	3	1	1	3	3	22%	0%	10%	32%
Obszar audytu: Kultura										
46.	Realizacja zadań własnych przez instytucje kultury, dla których Gmina jest organizatorem	3	1	1	3	3	22%	0%	20%	42%
Obszar audytu: Promocja										
47.	Działania w zakresie promocji Gminy	2	1	1	3	3	19%	0%	20%	39%
Obszar audytu: Sport i rekreacja										
48.	Zarządzanie gminnymi obiektami sportowymi	2	1	1	2	2	16%	0%	20%	36%
49.	Ustalanie odpłatności za usługi świadczone	2	1	1	3	3	19%	0%	20%	39%
50.	Dotacje celowe dla organizacji pozarządowych	2	1	1	3	3	19%	0%	20%	39%
Obszar audytu: Pomoc społeczna										
51.	Prawidłowość ustalania świadczeń przez OPS ze szczególnym uwzględnieniem umorzeń	2	2	1	3	2	20%	0%	0%	20%
52.	Inne świadczenia pieniężne dla klientów OPS	3	2	1	3	2	23%	0%	0%	23%
Obszar audytu: Zarządzanie Urzędem										
53.	Nadzór nad dokumentami i zapisami	2	1	2	2	2	18%	0%	20%	38%
54.	Prawidłowość rozliczeń oraz ewidencji obrotu gotówkowego w Urzędzie Gminy czarny Bór	2	1	2	3	2	19%	0%	20%	39%
55.	Ochrona informacji niejawnych	1	1	1	3	2	15%	0%	20%	35%
56.	Zarządzanie zasobami ludzkimi	1	1	1	3	2	15%	0%	20%	35%
57.	Kadry i płace	3	1	1	4	2	22%	0%	20%	42%
58.	Gospodarka środkami trwałymi i materiałami	4	1	1	3	2	24%	0%	20%	44%

Obszar audytu: Obieg informacji										
59.	Komunikacja zewnętrzna (w tym BIP)	1	1	1	2	2	13%	0%	20%	33%
60.	Komunikacja wewnętrzna i obieg dokumentów	2	1	3	3	3	22%	0%	20%	42%
Obszar audytu: Bezpieczeństwo publiczne										
61.	Zarządzanie kryzysowe	2	1	1	4	4	22%	0%	20%	42%
62.	Służby odpowiedzialne za utrzymanie porządku publicznego	2	1	1	4	3	21%	0%	20%	41%
Obszar audytu: Opieka zdrowotna										
63.	Program przeciwdziałania alkoholizmowi	1	1	2	3	3	18%	0%	20%	38%
Obszar audytu: Systemy IT										
64.	Zakres i jakość wsparcia działalności i obsługi przez systemy IT	2	1	4	4	3	25%	0%	20%	45%
65.	Bezpieczeństwo informacji - ochrona danych osobowych	3	1	4	3	3	27%	0%	20%	47%
66.	Archiwizacja i ochrona danych na nośnikach elektronicznych	1	1	4	3	3	21%	0%	20%	41%
Obszar audytu: Kontrola zarządcza										
67.	Stan wdrożenia kontroli zarządczej w Gminie	4	3	2	1	4	30%	0%	20%	50%